

§ 40

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. valtuustoaloitteesta koskien fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki palkkaa fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja tekee yliopiston ja/tai ammattikorkeakoulun kanssa toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei esitä fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten liikkumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, asiakas- ja hoito-ohjeissa sekä yhteistyörakenteissa. Kouluterveydenhuolto tekee yhteistyötä fysioterapian kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan koululaisten liikkumisen edistämistä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Helsinki toteutti valtuustokaudella 2017–2021 kärkihankkeenaan liikkumisohjelmaa, jonka toimenpideohjelmaan kaupungin eri toimialat suunnittelivat omat liikkumisen lisäämisen toimenpiteensä. Liikkumisohjelman tavoitteena oli integroida liikkumisen edistäminen osaksi kaupungin perustoimintaa.

Kaupunkiin perustettiin vuoden 2019 lopulla toimialojen yhteinen Move!-mittausten ohjausryhmä. Osana Move!-mittausten palveluketjua yläkouluikäisillä nuorilla on mahdollisuus osallistua kaupungin liikunta- palvelujen toteuttamaan KouluPT-toimintaan, jossa annetaan tukea ja ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan. Vuosille 2022–2023 toiminnalle on myönnetty koronaelpymisrahoitusta, jolla toimintaa laajennetaan koskemaan kaikkia kaupungin yläkouluja.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia peruskouluissa on lisätty Helsingin harrastamisen mallin sekä EasySport- ja FunAction-toimintojen puitteissa. Liikkumisohjelman toimenpiteet on kuvattu tarkemmin liikkumisvahdissa: [Helsingin liikkumisvahti](#).

Liikkumisen edistäminen jatkuu osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2021–2025), jossa liikkuminen on yksi kuudesta suunnitelman painopistealueesta.

Kouluterveydenhuolto

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä, vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Kouluterveydenhuollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä vuosittaisilla terveystarkastuksilla. Oppilaiden vanhemmat kutsutaan laajoihin terveystarkastuksiin, joissa kartoitetaan lapsen ja perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten liikuntaa, ruutuaikaa, nukkumista ja ravitsemusta. Ryhti- ja asentovirheisiin puututaan varhaisessa vaiheessa. Lapsille ja nuorille annetaan oman terveyden tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa sekä ennaltaehkäisevästi ohjataan muun muassa ergonomisiin työskentelyasentoihin. Tarvittaessa lapselle tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveystuunnitelma. Lasten ja perheiden kanssa toimivien ammattilaisten sekä koulun oppilashuoltoryhmien toimijoiden on mahdollista ohjata lapsi fysioterapiaan kerta- luonteiselle neuvonta- ja ohjauksikäynnille kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.

Fysioterapia

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala järjestää lasten ja nuorten fysioterapiapalvelut 0–16-vuotiaille helsinkiläisille. Lasten ja nuorten fysioterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä fysioterapian toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 14 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan alakouluikäisiä lapsia.

Vuoden 2021 aikana kuukausittain noin 50 alle 16-vuotiasta lasta ja nuorta on saanut lähetteen fysioterapiaan joko perhekeskuksiin tai fysioterapian keskitettyihin toimipisteisiin. Tammikuussa 2022 keskimääräinen jonotusaika, eli kolmas vapaa aika perhekeskusten fysioterapiapalveluihin oli 16 vuorokautta. Tämä tarkoittaa sujuvaa fysioterapiaan pääsyä.

Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin vastaanotolle, mikäli havaitsee siihen tarvetta. Arvioinnin pohjalta suunnitellaan tarvittavat terapiatoimenpiteet, kotiharjoitteluohjeet sekä edistymisen seuranta yhteistyössä lapsen, vanhempien sekä lähiverkoston kanssa. Koululaisten fysioterapia toteutuu perhekeskuksissa, mutta voi tarvit-

taessa jalkautua myös kouluille. Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia ovat maksuttomia.

Fysioterapiapalvelut ovat kaikkien helsinkiläisten käytettävissä. Kouluterveydenhuollon sekä fysioterapian yhteistyölle on luotu toimivat lähetekäytännöt ja yhteistyötä kehitetään säännöllisesti muun muassa vuositteisissa yhteistyökokouksissa.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisääminen, painonhallinta sekä tuki- ja liikuntaelinvaikeuksien ennaltaehkäisy on nostettu esille. Lautakunta ei katso, että yksi ammattiryhmä voisi ratkaista fyysiseen terveyteen ja yleiskunnon heikkenemiseen liittyvää huolta, eikä sen vuoksi tue aloitteessa esitettyä fysioterapeuttien liittämistä osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että fysioterapiapalvelut ovat tasapuolisesti kaikkien helsinkiläisten käytössä.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelman 2022 mukaan edistetään ehyiden ja sujuvien palveluketjujen rakentamista oman organisaation sisällä ja yli organisaatorajojen. Monialaista yhteistyötä sekä toimivia lähetekäytäntöjä kehitetään edelleen, jotta lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin. Koululaisten liikkumisen edistämistä jatketaan sosiaali- ja terveystoimialalla yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Koululaisten fyysisen terveyden ja yleiskunnon heikkeneminen on kansanterveydellinen huoli. Heikko fyysinen toimintakyky muodostaa riskin lapsen terveydelle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille ja voi johtaa haasteisiin myös oppimisessa. Lasten ja nuorten liikkumista sekä terveyden edistämistä tuetaan moniammatillisesti ja toimivien yhteistyökäytänteiden avulla oman organisaation sisällä ja yli organisaatorajojen.

Fysioterapiapalvelut osana terveys- ja hyvinvointipalveluja ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

01.03.2022

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Marianna Niemi-Korhonen, ylihoitaja, puhelin: 310 48355
marianna.niemi-korhonen(a)hel.fi
Katri Lagerblom, ylihoitaja, puhelin: 310 50223
katri.lagerblom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 08.12.2021 Karhuvaara Arja Fysioterapeutit kouluille osaksi kouluterveydenhoitoa ja oppimisterveyttä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa.

Lausuntoa on pyydetty 23.3.2022 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Marianna Niemi-Korhonen, ylihoitaja, puhelin: 310 48355
marianna.niemi-korhonen(a)hel.fi
Katri Lagerblom, ylihoitaja, puhelin: 310 50223
katri.lagerblom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 08.12.2021 Karhuvaara Arja Fysioterapeutit kouluille osaksi kouluterveydenhoitoa ja oppimisterveyttä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano